Dijital Göç/Meni Kavramsallaştırmak: Biyometrik Siber Uzamda Dijital Göç, Dijital Göçmenler ve Dijital Diasporalar (Dijigöç/Men)

TÜBİTAK 1002-A HIZLI DESTEK MODÜLÜ
223K363

Proje Yürütücüsü
Doç. Dr. Oğuz Kuş

Araştırmacı
Dr. Öğr. Üyesi Elif Karakoç Keskin

Bursiyerler
Şafak Tanır Levendeli (Doktora Bursiyeri)
Melikşah Aksu (Yüksek Lisans Bursiyeri)
Rümeysa Türkbey (Lisans Bursiyeri)

15.02.2024-15.02.2025

Dijital Göç/meni Kavramsallaştırmak: Biyometrik Siber Uzamda Dijital Göç, Dijital Göçmenler ve Dijital Diasporalar (DİJİGÖÇ/MEN)

1. PROJENİN KAPSAMI

Dijitalleşmiş göçmenler[1] beşeri sermayelerini dijital iletişim teknolojileri ve ülkelerin oluşturduğu dijital coğrafyalar sayesinde coğrafi hareketlilik olmaksızın hedef ülkelere aktarabilmektedir. Bu bağlamda:

+ Proje, dijitalleşmiş göç konseptini mikro ve makro ölçekte kavramsallaştırmayı amaçlamaktadır.

+ Proje kapsamında gerçekleştirilen araştırmalarda, Estonya e-Oturum sahiplerinin bulunduğu dijital mecralarda etnografik gözlem yapılmış olup; Türkiye merkezli Estonya e-oturum kartı sahipleri, ulusal/uluslararası danışmanlar, teknoloji gazetecileri ve araştırmacıları içeren uzmanlar ile görüşmeler yapılmıştır.

+ Türkiye, Estonya e-Oturumu şeması kapsamında en fazla bireysel başvuru gönderen ülkelerdendir. Ayrıca, Estonya e-Oturumu şeması kapsamında en fazla şirketi Türkiye'den başvurusunu yapmış dijitalleşmiş göçmenler gerçekleştirmektedir.

2. PROJE BULGULARI

Dijitalleşen göç ile ilgili erişilen bulgular aşağıda listelenmiştir.

2.1. Dijitalleşen Göçü Tetikleyen Temel Faktörler

+Estonya'nın vizyon ve teknolojik zemin temelinde bir dijital coğrafya konsepti geliştirmesi.

+Bireylere Estonya'ya ve üçüncü ülkelere ticari olarak erişme fırsatı sunması.

+Bireylerin başvuru yaparken uluslararası bağlamda kabul gören ödeme sistemlerine erişme motivasyonu taşıyor olması.

+Estonya'nın iletişime açık ve hızlı bir bürokratik sistem sunuyor olması.

+Türkiye açısından vurgulanan sınırlılıklar, dijital altyapıdan kaynaklanan erişim sorunları, ekonomik öngörülemezlik ve vergi politikaları, girişim ekosistemi ile ilişkilendirilmektedir.

[1] Araştırma kapsamında Estonya e-Oturumu sahibi kişileri ifade eder.

2.2. Dijitalleşen Göçün Yarattığı Fırsatlar

+Dijitalleşmiş göç sistemleri, bireylere dijital kapsayıcı ve katılım odaklı bir sistemin parçası olduğunu hissettirmektedir. Sistemin değer önermesi dijital ve ölçeklenebilir bir iş modeline karşılık yenilikçi çözümler sağlamak üzerine kuruludur.

+ E-oturum sahipleri, çoklu krizler çağında (savaş, salgın vb.) ekonomik düzensizlik ve belirsizliklerden korunmakta olduğunu düşünmektedir.

+Vize ve yolculuk masraflarını minimize ederek Estonya'nın ekonomik erişim fırsatlarından yararlanma imkânı sunmaktadır.

+Çoklu krizlerin bir sonucu olarak, Estonya hedefli ortaya çıkan fiziksel göç veya bir kriz olarak fiziksel göçün sınırlanması veya düzenli hâle getirilmesi için zemin sunmaktadır.

+ Estonya uluslararası imajına ve kültürel tanınırlığına katkı sunan yeni hikayeler yaratmaktadır. Bu durum, dijitalleşmiş göç, aracılığı ile yumuşak güç hinterlandını genişletmesine ve ulus ötesi dijital ülke imajına yönelik katkı sunmaktadır.

+ Estonya'nın dijital coğrafyasında bir araya gelen e-Oturum sahipleri, Estonya markası lehine bir dijital diaspora olarak betimlenebilir.

+ Diğer yandan, yer yer Estonya e-Oturumu kanalıyla dijitalleşmiş göç veren ülkelere pozitif bir imaj aktarımı söz konusudur.

+ Ayrıca, Estonya e-Oturumu sahibi kişiler, Estonya'da kurdukları şirketler aracılığı ile gerçekleştirdikleri faaliyetlerde Estonya'nın ülke markasını kullanıyor olmayı bir avantaj olarak değerlendirmektedir.

+ Dijitalleşen göçün hedef ve kaynak ülkeler arasında beşerî sermaye aktarımı sağlaması, ülkelerin uluslararası iş birliğini ve etkileşimi kuvvetlendirmektedir.

+ Dijital göçün kaynak ülkeleri de yer yer bu ulusötesi gelişmiş teknolojik yapının bir parçası olarak ülke markasının gelişimine katkıda bulunma ve ekonomik fırsatlar açısından kapasitesini geliştirmek üzere hızlı hareket etme imkânı elde etmektedir.